

Realizarea programului teritorial Ungheeni de control al cancerului

Context general

Guvernul, Ministerul Sănătății, Compania Națională de Asigurări în Medicină au inițiat elaborarea și ulterior implementarea Programului național de control al cancerului pentru anii 2017-2025.

Obiectivele strategice

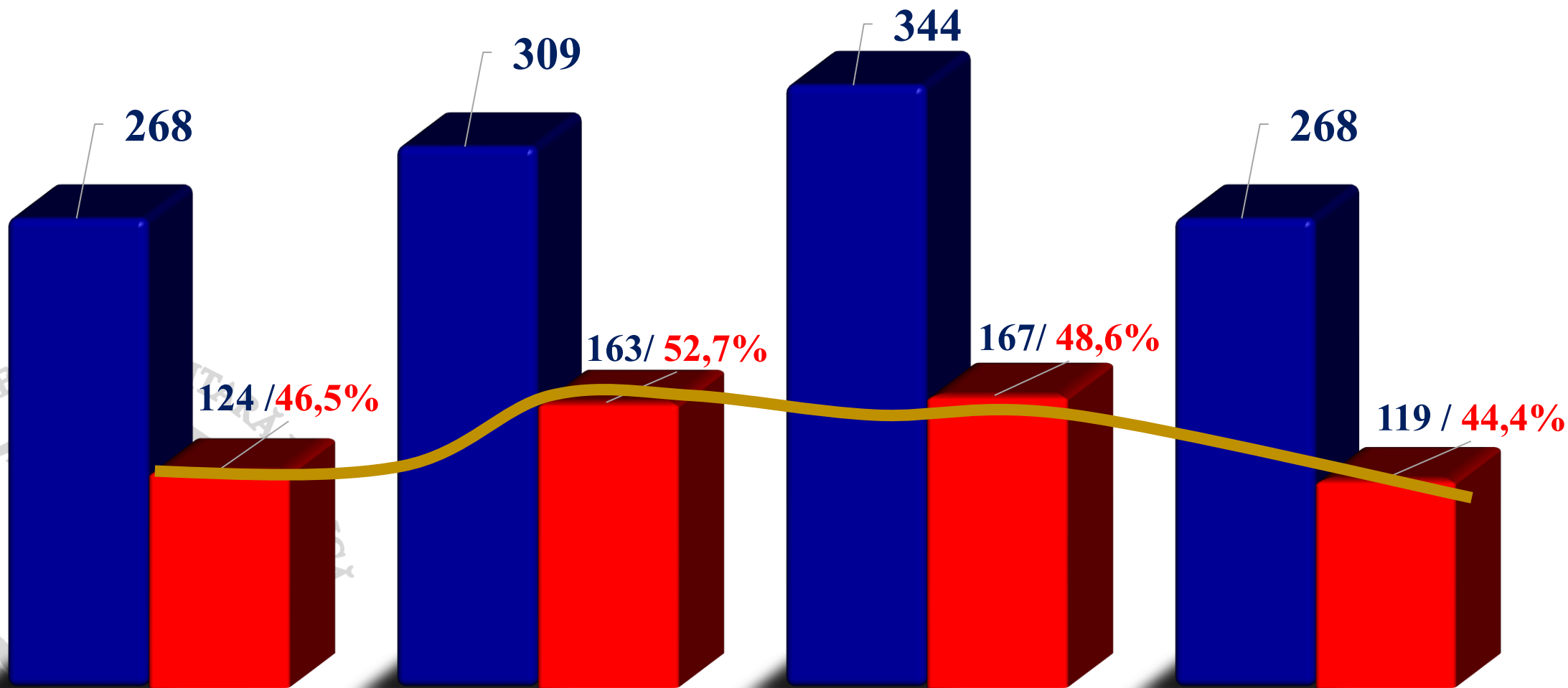
- 1. Informarea prin intermediul mass-media despre obligativitatea controlului medical profilactic (*ord. MS 609/2013*).**
- 2. Informarea populației despre screening-ul glandei mamare și realizarea mamografiilor conform obiectivelor impuse.**
- 3. Informarea populației despre screening-ul colonoscopic și realizarea planului colonoscopiei la vârsta 45-70 ani.**
- 4. Convingerea și motivarea părinților pentru imunizarea copiilor (fetițelor și băiețeilor) anti-HPV.**
- 5. Reducerea poverii acestei maladii asupra societății.**

Obligativitatea sistemului AMP

- 1. Identificarea persoanelor cu risc crescut de cancer.**
- 2. Realizarea screening-urilor conform vârstei și sexului.**
- 3. Asigurarea continuității îngrijirii – supraveghere, reevaluare și integrarea pacientului în traseele oncologice.**
- 4. Educație și consiliere preventivă obligatorie, orientată spre reducerea factorilor de risc .**
- 5. Trimiterea obligatorie către investigație suplimentară a persoanelor cu rezultate pozitive sau suspecte.**

Incidența prin cancer

Nivelurile de prevenție în cancer

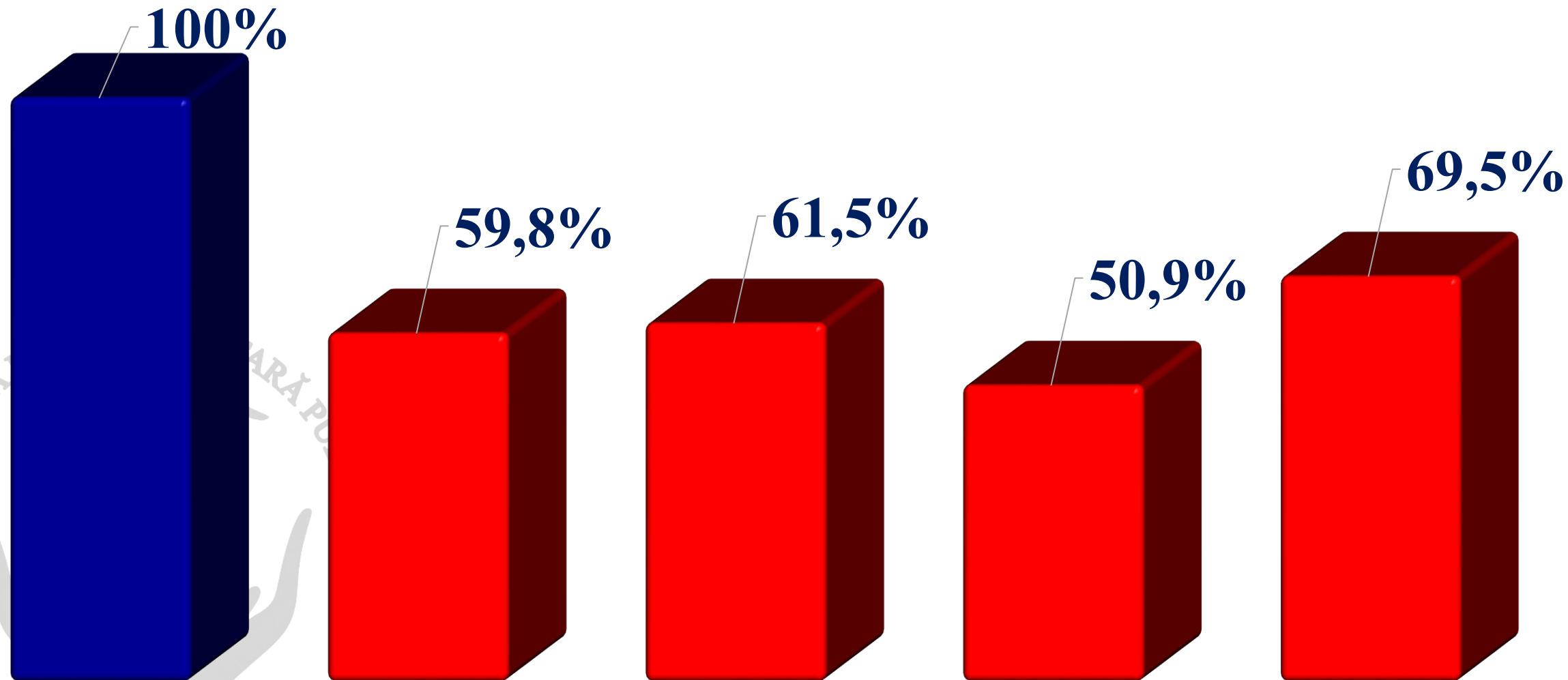
- **Prevenția primară:** constă în controlul factorilor de risc cât și imunizarea.
- **Prevenția secundară:** efectuarea screening-ului de depistare a cancerului .
- **Prevenția terțiară:** constă în prevenirea apariției recidivelor și a metastazelor în cancer (tratament, chimioterapie, radioterapie).

Cancerul uterin

Cancerul cervical reprezintă o neoplazie malignă a epiteliului colului uterin, apărută prin transformarea progresivă a celulelor cervicale sub influența infecției persistente cu virusul papiloma uman (HPV), în special tulpinile oncogene (HPV 16 și 18).

Imunizarea HPV

Profilaxia primară

Nr.	IMSP	Vaccinarea HPV (9 luni 2025)		
		Plan	Vaccin	%
1	CS Ungheni	210	198	94,2
2	CS Manoilești	17	16	94,1
3	CS Rădenii Vechi	14	13	92,9
4	CS Cornești	42	38	90,5
5	CS Cetireni	9	6	66,7
6	CS Pîrlița	85	55	64,7
7	CS Sculeni	67	41	61,2
8	CS Dănuțeni	43	26	60,5
9	CS Valea Mare	20	12	60,0
10	CS Petrești	34	16	47,1
11	CS Măcărești	49	21	42,9
12	AvangardMed	72	18	25,0
	TOTAL RAION	662	460	69,5 %

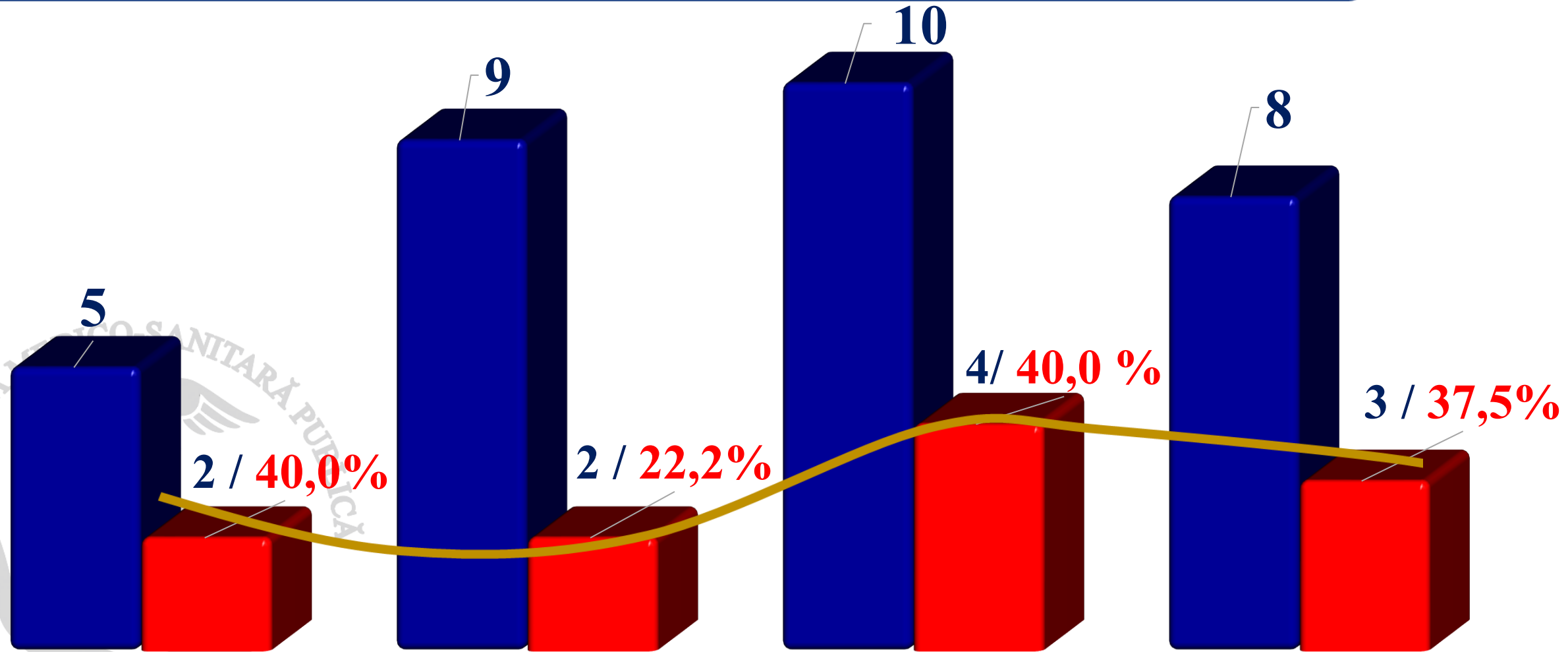
Profilaxia secundară

Nr	IMSP	Testul citologic Babeș - Papanicolau (9 luni 2025)					
		Obiectiv	Realizat	%	Celule atipice	Colposcopie	
1	CS Ungheni	1 772	1 677	94,6	73	73	100%
2	CS Cetireni	203	173	85,2	3	1	33%
3	CS Dănuțeni	438	305	69,6	19	2	10%
4	CS Manoilești	159	109	68,6	19	1	5%
5	CS Petrești	245	163	66,5	32	2	6%
6	CS Măcărești	372	246	66,1	9	6	66%
7	CS Sculeni	584	379	64,9	15	9	60%
8	CS Cornești	563	365	64,8	61	20	32%
9	AvangardMed	472	299	63,3	43	1	2%
10	CS Pîrlița	743	461	62,0	19	18	94%
11	CS Valea Mare	300	149	49,7	79	1	1%
12	CS Rădenii Vechi	118	30	25,4	8	4	50%
TOTAL raionul Ungheni		5 969	4 356	73,0%	380	138	36%

Incidența cancerului col uterin

Nr.	IMSP	Total	St. I-II	%	St. III- IV	%
1	CS Ungheni	2	2	100		
2	CS Dănuțeni	1	0		1	100
3	CS Cornești	1	0		1	100
4	CS Pârlița	1	0		1	100
5	CS Măcăresti					
6	CS Sculeni	1	1	100		
7	CS Petrești					
8	CS Valea Mare					
9	CS Manoilești	1	1	100		
10	CS Cetireni					
11	AvangardMed					
12	CS Rădenii Vechi	1	1	100		
	TOTAL raion	8	5	62,5%	3	37,5%

Incidența prin cancer de col uterin

Cancerul mamar

Cancerul mamar reprezintă o proliferare malignă a celulelor epiteliale din ductele sau lobulii glandei mamare, caracterizată prin pierdere a controlului creșterii celulare, capacitate de invazie locală și potențial metastatic către ganglioni limfatici sau organe la distanță.

Profilaxia primară a CM

1. Evitarea acțiunii directe a razelor solare.

2. Evitarea traumatismelor.

3. Promovarea alăptării.

4. Controlul factorilor de risc modificabili.

Profilaxia secundară a CM

Ordin MS 489 din 2017

Nr	IMSP	Palparea glandei mamare (9 luni 2025)			
		Obiectiv	Realizat	%	Suspecți
1	CS Ungheeni	14 982	13 904	92,8	236
2	CS Rădenii Vechi	876	793	90,5	0
3	AvangardMed	2 622	2 225	84,9	4
4	CS Dănuțeni	3 444	2 598	75,4	7
5	CS Măcărești	3 039	2 274	74,8	1
6	CS Valea Mare	1 679	1 233	73,4	1
7	CS Manoilești	1 198	851	71,0	2
8	CS Pîrlița	4 833	3 424	70,8	4
9	CS Cetireni	1 246	852	68,4	2
10	CS Cornești	4 618	2 981	64,6	1
11	CS Sculeni	3 221	1 938	60,2	1
12	CS Petrești	1 723	835	48,5	3
	TOTALraionul Ungheeni	43 481	33 908	78,0%	262

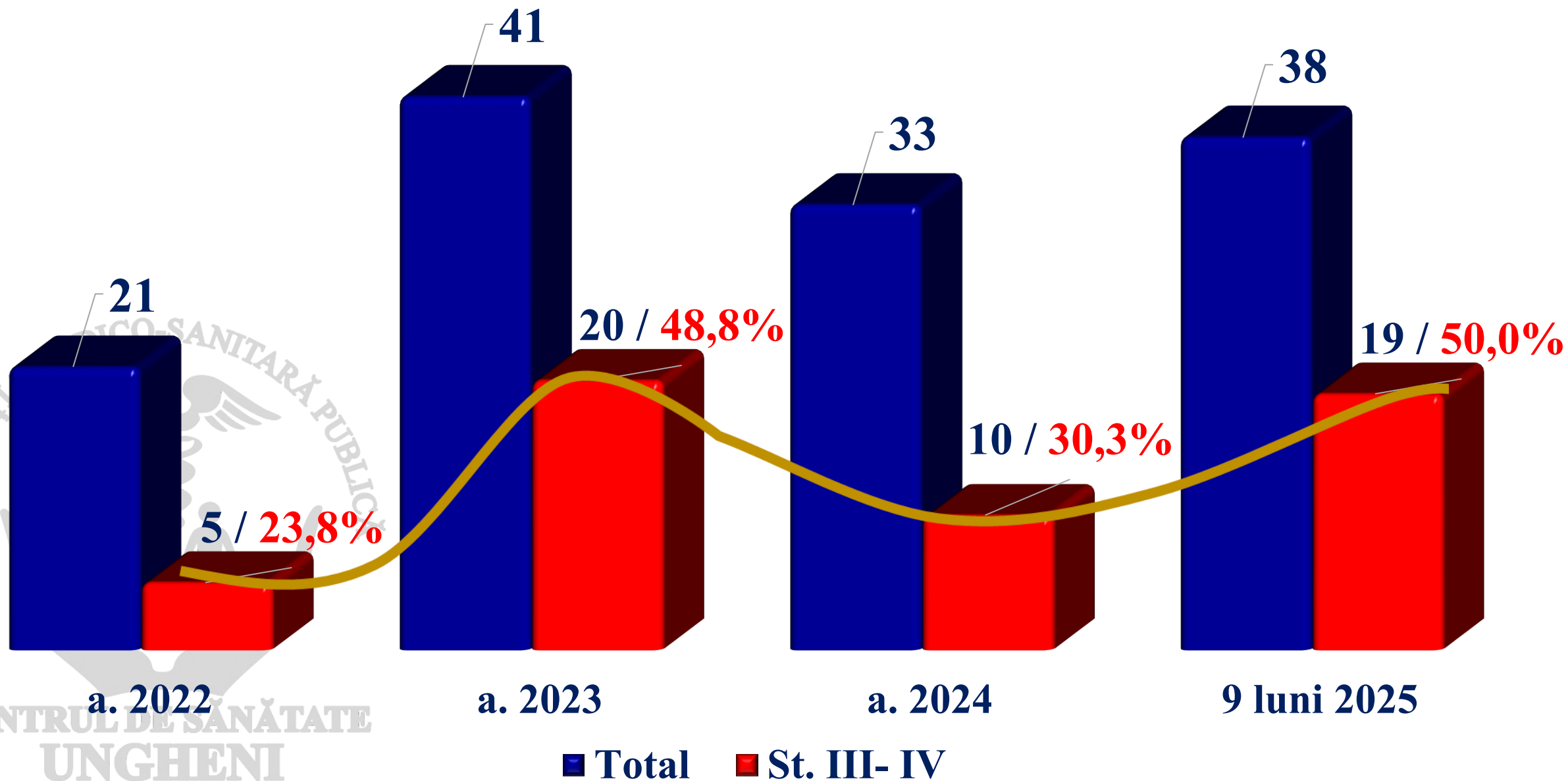
Profilaxia secundară a CM

Ordin MS 489 din 2017

Nr	IMSP	Mamografii digitale (9 luni 2025)			
		Obiectiv	Realizat	%	Suspecți
1	CS Ungheni	9 952	902	9,0	236
2	CS Cornești	2 981	245	8,2	1
3	CS Petrești	835	41	4,9	3
4	CS Sculeni	1 938	71	3,7	1
5	CS Dănuțeni	2 598	73	2,8	7
6	CS Cetireni	852	17	2,0	2
7	AvangardMed	2 225	39	1,8	4
8	CS Manoilești	851	14	1,6	2
9	CS Măcărești	2 274	32	1,4	1
10	CS Valea Mare	1 233	15	1,2	1
11	CS Pîrlița	3 424	21	0,6	4
12	CS Rădenii vechi	793			
	TOTAL raionul Ungheni	29 956	1 470	4,9 %	262

Incidența prin cancer mamar

Incidența cancerului mamar

Nr	IMSP	Total	St. I-II	%	St. III- IV	%
1	CS Valea Mare	1	0		1	100
2	AvangardMed	1	0		1	100
3	CS Dănuțeni	3	1	33,3	2	66,7
4	CS Măcărești	6	2	33,3	4	66,7
5	CS Cornești	2	1	50	1	50
6	CS Pârlița	2	1	50	1	50
7	CS Mănoilești	2	1	50	1	50
8	CS Ungheeni	17	9	53,0	8	47
9	CS Sculeni	1	1	100		
10	CS Petrești	1	1	100		
11	CS Cetireni	2	2	100		
12	CS Rădenii Vechi					
	TOTAL raion	38	19	50%	19	50%

Cancerul colorectal

Cancerul colorectal este o neoplazie malignă a epiteliului colonic sau rectal, ce apare prin acumularea progresivă de mutații genetice la nivelul mucoasei intestinale, caracterizându-se prin proliferare necontrolată, invazie a peretelui intestinal și potențial metastatic.

Profilaxia primară

- 1. Excluderea fast-foodurilor.**
- 2. Regim alimentar corect.**
- 3. Mod de viață activ.**
- 4. Limitarea consumului de alcool și evitarea fumatului.**
- 5. Educație privind sănătatea digestivă și recunoașterea simptomelor precoce.**

Profilaxia secundară

Nr.	IMSP	Hemoculttest (persoane 45-70 ani) (9 luni 2025)			
		Obiectiv	Realizat	%	Suspecți
1	CS Ungheeni	4 800	4 142	86,3	167
2	CS Cornești	1 972	1 407	71,3	21
3	CS Cetireni	413	246	59,6	21
4	CS Măcărești	613	304	49,6	16
5	CS Pîrlița	1 961	905	46,1	2
6	CS Sculeni	1 286	592	46,0	8
7	CS Valea Mare	457	208	45,5	
8	CS Dănuțeni	1 125	390	34,7	28
9	CS Petrești	507	155	30,6	26
10	CS Manoilești	239	64	26,8	
11	AvangardMed	1 022	215	21,0	13
12	CS Rădenii Vechi	523	2	0,4	1
	TOTAL raionul Ungheeni	14 918	8 630	57,8%	303

Profilaxia secundară

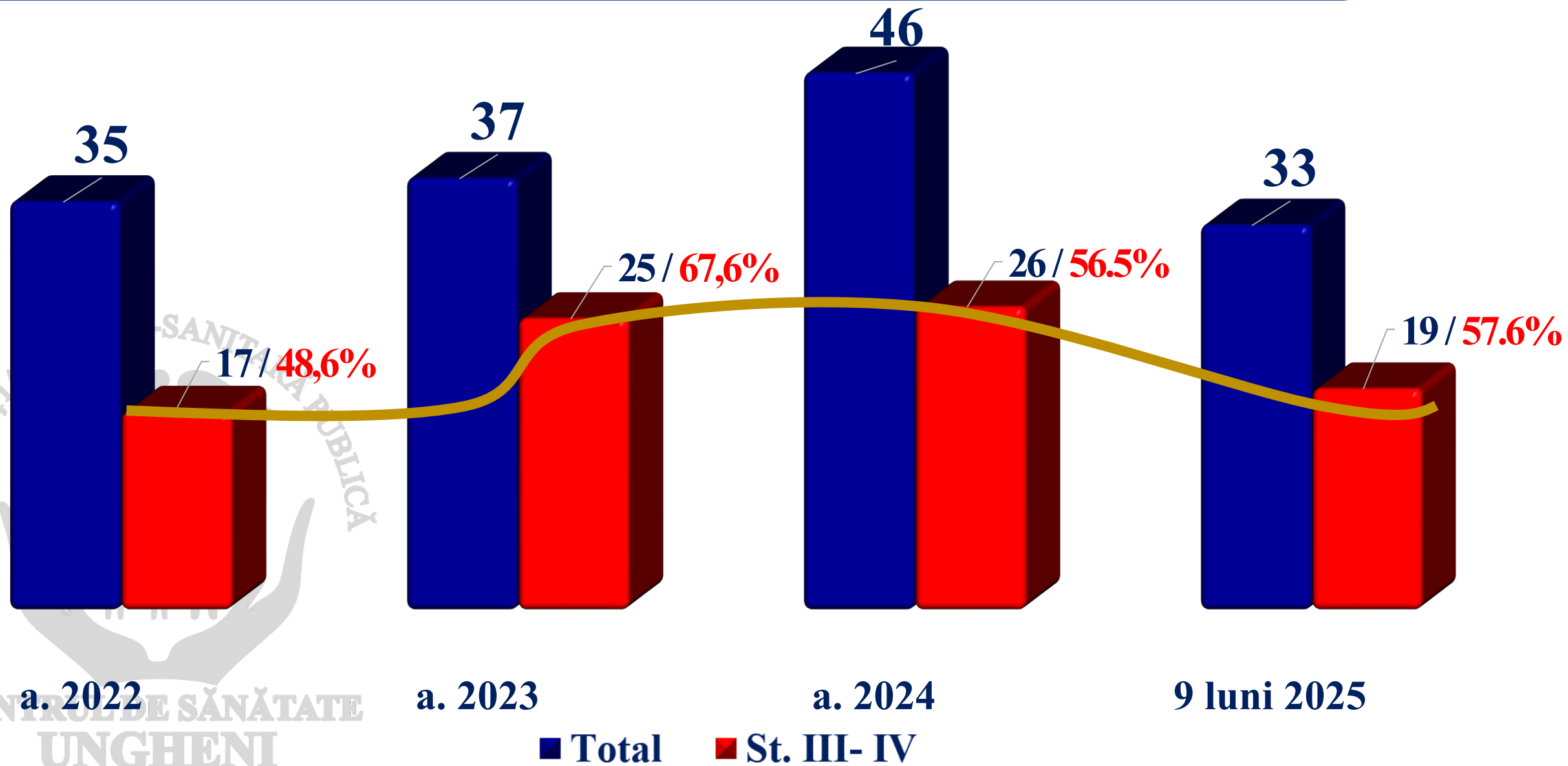
Nr.	IMSP	Colonoscopia (9 luni 2025)				
		Obiectiv	Realizat	%	Suspecți	Cancer
1	CS Sculeni	15	15	100,0	1	2
2	CS Cetireni	12	12	100,0	1	1
3	CS Măcărești	17	17	100,0	8	3
4	CS Petrești	10	10	100,0	3	2
5	CS Rădenii Vechi	1	1	100,0	1	
6	AvangardMed	21	18	85,7	5	1
7	CS Ungheeni	147	123	83,7	19	11
8	CS Valea Mare	12	10	83,3	2	2
9	CS Mănoilești	13	9	69,2		
10	CS Cornești	50	29	58,0	8	2
11	CS Pîrlița	29	11	37,9	2	4
12	CS Dănuțeni	61	17	27,9	8	5
	TOTAL raionul Ungheeni	388	272	70,1%	58	33

Testarea iFOB

Nr.	IMSP	Teste repartizate	Realizat (18.11.25)	%	Pozitivi
1	CS Ungheeni	215	173	80,5	6
2	CS Pîrlița	40	40	100	
3	CS Dănuțeni	40	40	100	
4	CS Măcărești	40	33	82,5	
5	CS Cornești	35	35	100	2
6	CS Sculeni	30	?	%	
7	SRL Avangard	25	25	100	
8	CS Valea Mare	20	17	85,0	
9	CS Mănoilești	15	15	100	
10	CS Cetireni	15	15	100	1
11	CS Petrești	15	15	100	
12	CS Rădenii Vechi	10	10	100	
	TOTAL	500	418	83,6%	9

Incidența prin cancer colorectal

Incidența cancerului colorectal

Nr.	IMSP	Total	St. I-II	%	St. III - IV	%
1	CS Sculeni	2	0		2	100
2	AvangardMed	1	0		1	100
3	CS Danuțeni	5	1	20,0	4	80
4	CS Măcărești	3	1	33,3	2	66,7
5	CS Ungheeni	11	4	36,4	7	63,6
6	CS Cornești	2	1	50,0	1	50
7	CS Valea Mare	2	1	50,0	1	50
8	CS Pîrlița	4	3	75,0	1	25
9	CS Petrești	2	2	100		
10	CS Manoilești					
11	CS Cetireni	1	1	100		
12	CS Rădenii Vechi					
	TOTAL raion	33	14	42,4%	19	57,6%

Cancerul de prostată

Cancerul de prostată este o neoplazie malignă a epiteliului glandular prostatic, caracterizată prin proliferarea necontrolată a celulelor acinare și dezvoltarea unor tumori cu potențial de invazie locală.

Profilaxia primară

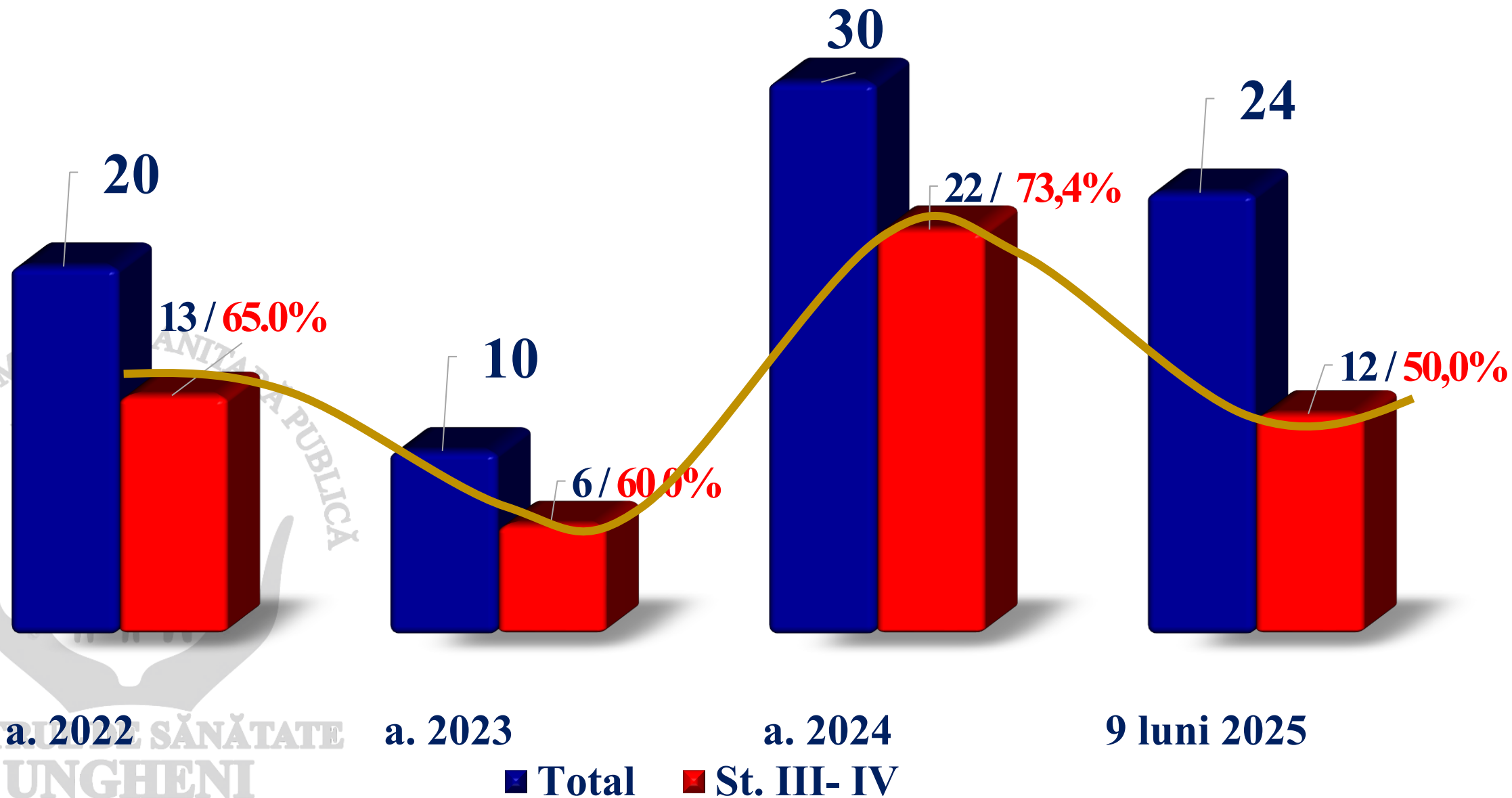
- 1. Educație pentru sănătatea urologică și promovarea consulturilor medicale regulate la bărbații cu factori de risc.**
- 2. Viață sexuală activă.**
- 3. Evitarea infecțiilor urogenitale (coitus protejat).**
- 4. Limitarea consumului de alcool și evitarea fumatului.**
- 5. Complex de vitamine ce duc la o activitate sănătoasă a prostatei (seleniu, zinc, arginină).**

Investigații la PSA

Nr	IMSP	Obiectiv	PSA	Cancer prostata
1	CS Ungheni	6 424	268	7
2	CS Cornești	2 299	0	5
3	CS Pîrlița	2 269	0	3
4	CS Danuțeni	1 332	0	2
5	CS Măcărești	1 321	0	1
6	AvangardMed	919	0	0
7	CS Sculeni	1 508	0	1
8	CS Valea Mare	795	0	1
9	CS Petrești	720	0	0
10	CS Manoilești	521	0	1
11	CS Cetireni	581	0	3
12	CS Rădenii Vechi	453	0	0
TOTAL raion		19 142	268	24

Incidența prin cancer de prostată

Incidența cancerului de prostată

Nr.	IMSP	Total	St. I-II	%	St. III - IV	%
1	CS Sculeni	1	1	100,0		
2	AvangardMed					
3	CS Danuțeni	2	2	100,0		
4	CS Măcărești	1			1	100,0
5	CS Ungheni	7	2	28,6	5	71,4
6	CS Cornești	5	1	20,0	4	80,0
7	CS Valea Mare	1			1	100,0
8	CS Pîrlița	3	2	66,6	1	33,4
9	CS Petrești					
10	CS Manoilești	1	1	100,0		
11	CS Cetireni	3	3	100,0		
12	CS Rădenii Vechi					
	TOTAL raion	24	12	50,0%	12	50,0%

Cancerul hepatic

Cancerul hepatic este o neoplazie malignă ce se caracterizează prin proliferare necontrolată a hepatocitelor transformate, invazie vasculară (în special vena porte) și potențial metastatic intrahepatic sau extrahepatic.

Profilaxia primară

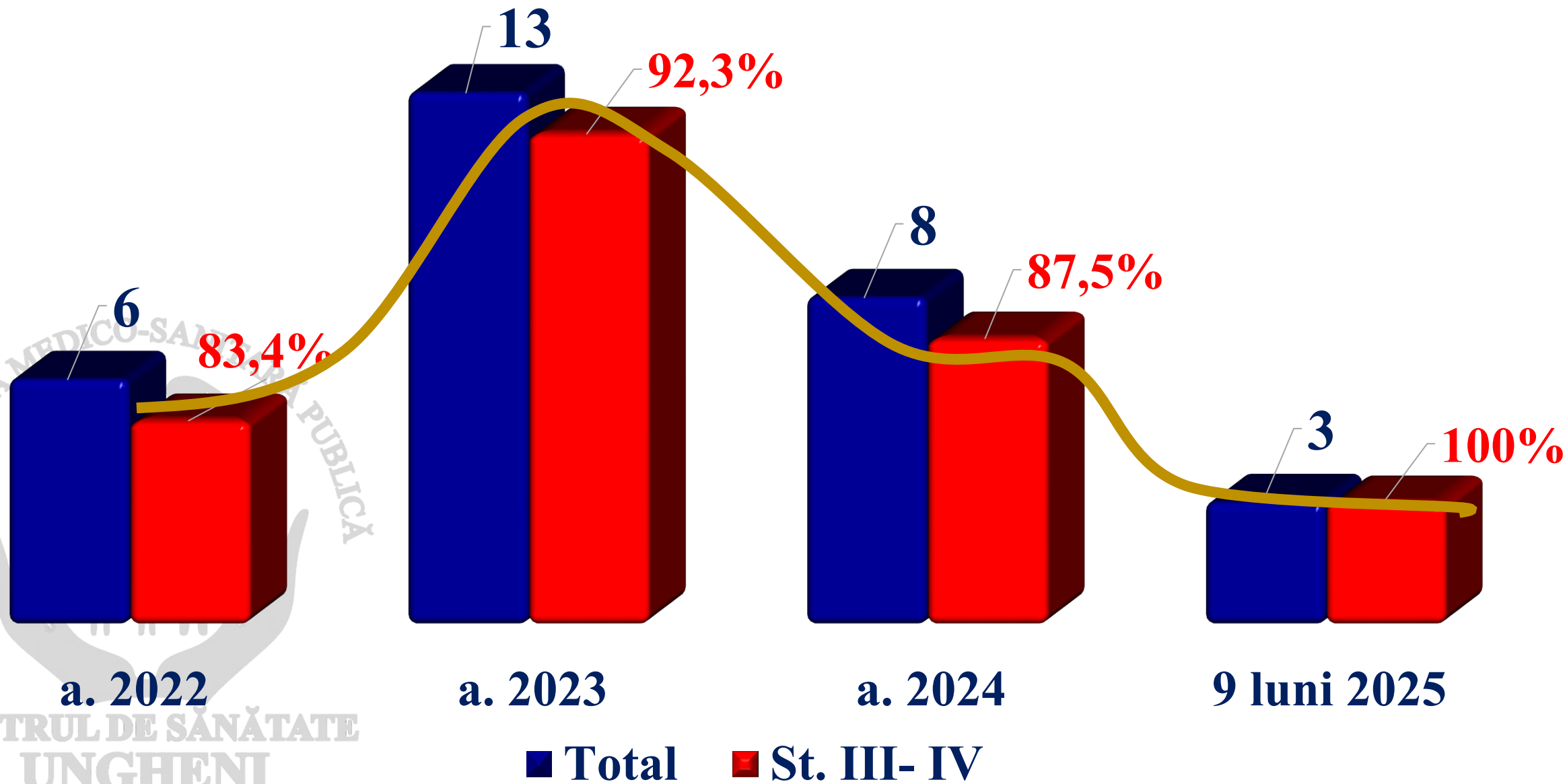
- 1. Vaccinarea împotriva hepatitei B.**
- 2. Tratatamentul hepatitelor virale cronice (HBV/HDV/HCV).**
- 3. Complex cu preparate antioxidante.**
- 4. Evitarea factorilor nocivi (alcool, fast-food, fumat).**
- 5. Alimentația corectă și echilibrată.**

Investigații la AFP

Nr	IMSP	Obiectiv	AFP	Cancer ficat
1	CS Ungheni	1 085	43	1
2	CS Danuțeni	219	0	
3	CS Măcărești	186	0	1
4	CS Cornești	174	0	
5	CS Sculeni	167	0	
6	AvangardMed	162	0	
7	CS Pîrlița	131	0	1
8	CS Petrești	109	0	
9	CS Cetireni	96	0	
10	CS Manoilești	85	0	
11	CS Valea Mare	32	0	
12	CS Rădenii Vechi	68	0	
TOTAL raion		2 514	43	3

Incidența prin cancer ficat

Incidența cancerului de ficat

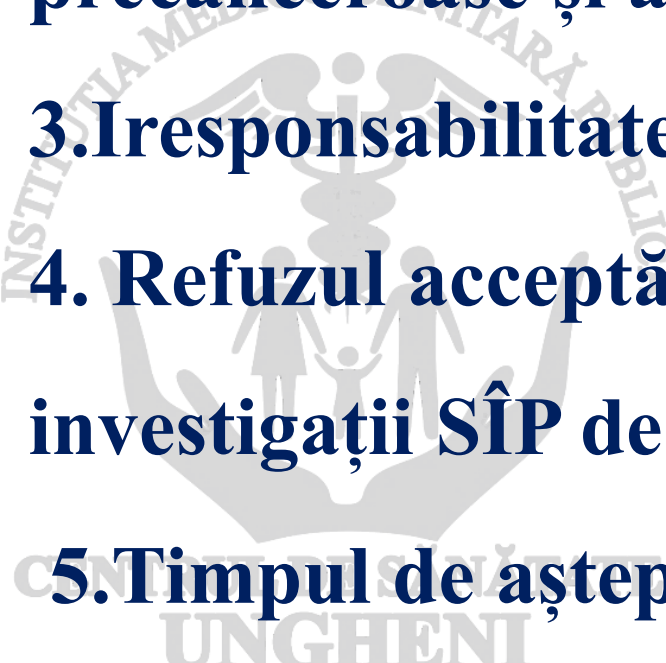

Nr.	IMSP	Total	St. I-II	%	St. III - IV	%
1	CS Sculeni					
2	AvangardMed					
3	CS Danuțeni					
4	CS Măcărești	1			1	100,0
5	CS Ungheeni	1			1	100,0
6	CS Cornești					
7	CS Valea Mare					
8	CS Pîrlița	1			1	100,0
9	CS Petrești					
10	CS Manoilești					
11	CS Cetireni					
12	CS Rădenii Vechi					
	TOTAL raion	3			3	100,0%

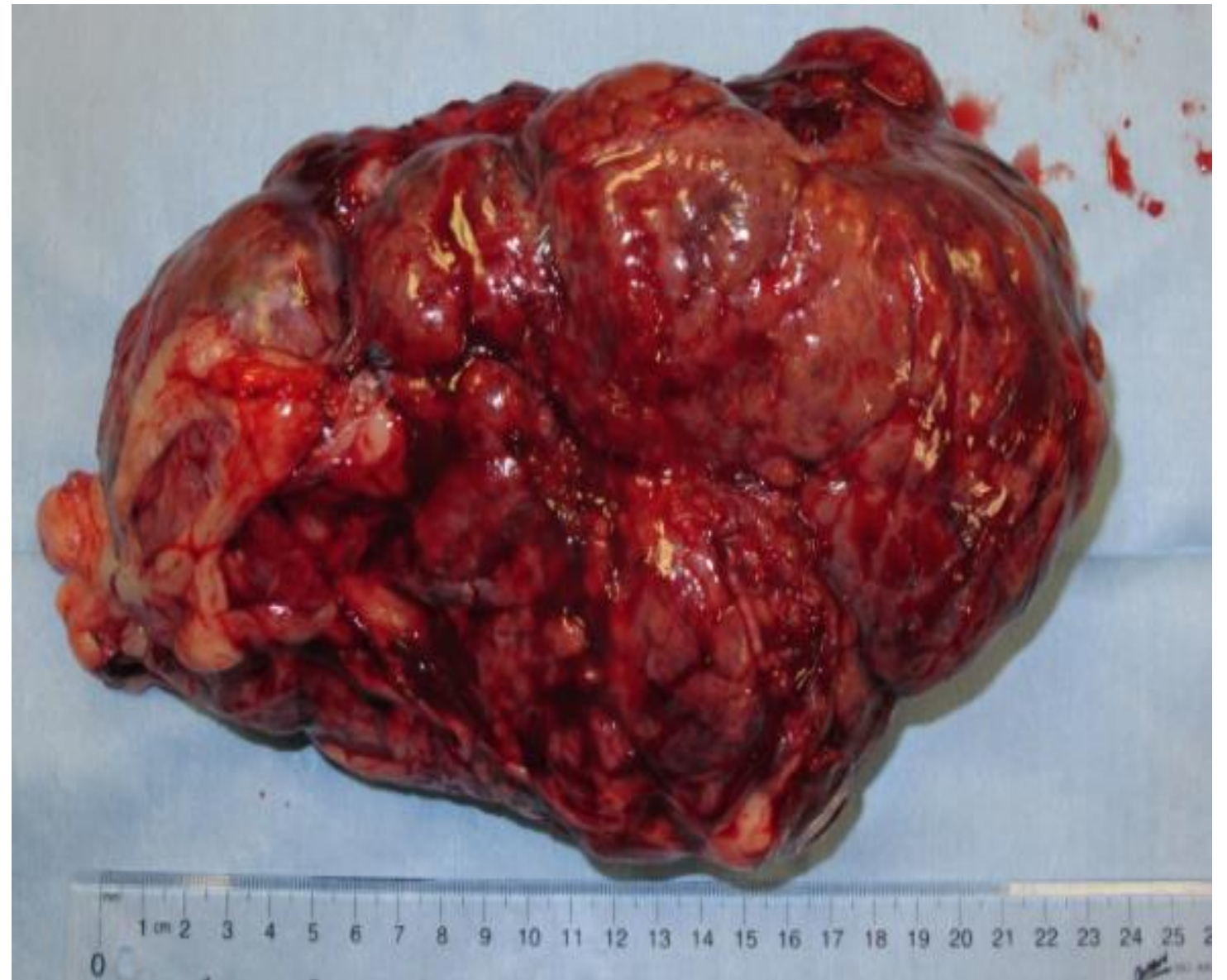
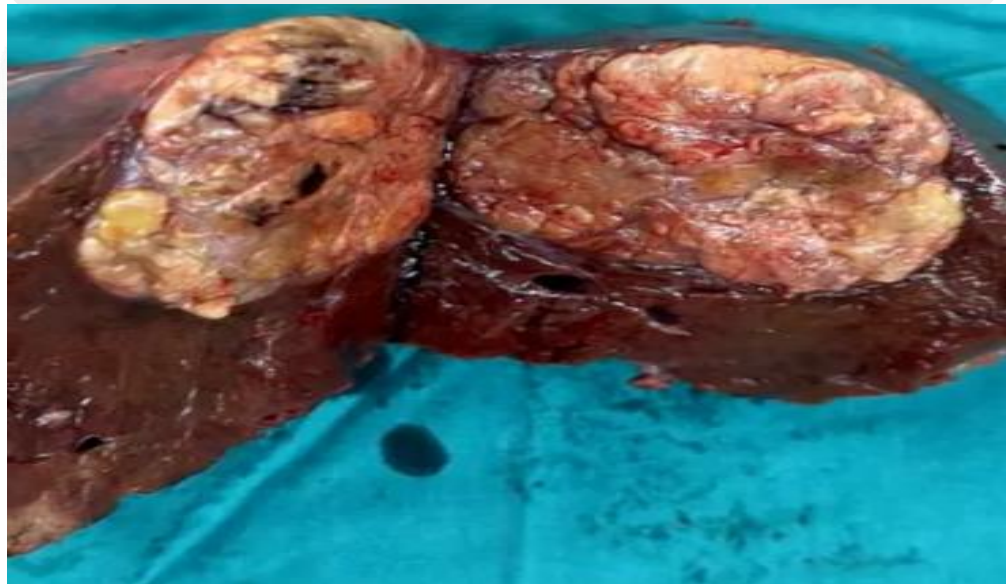
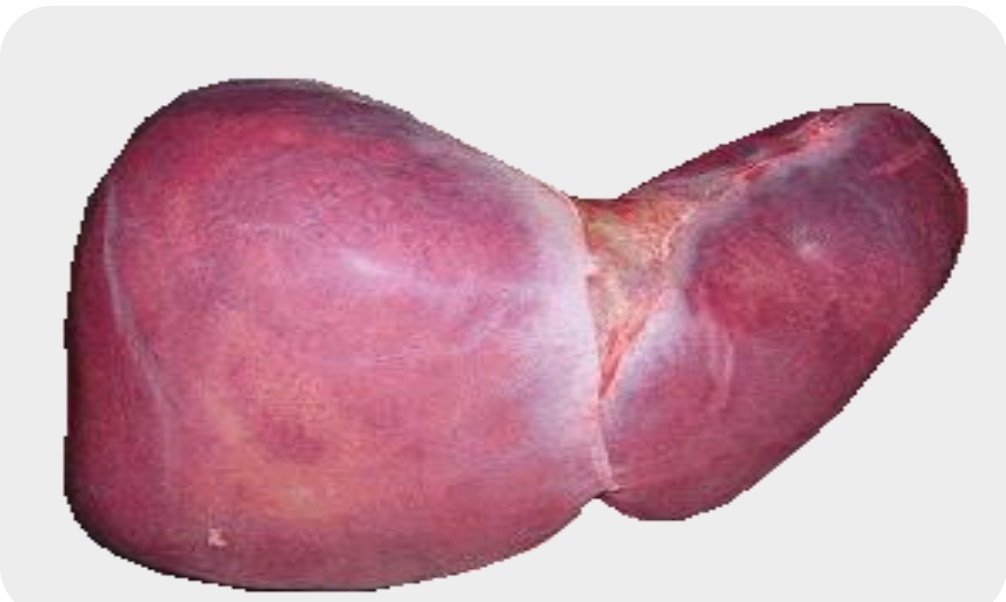
În concluzie

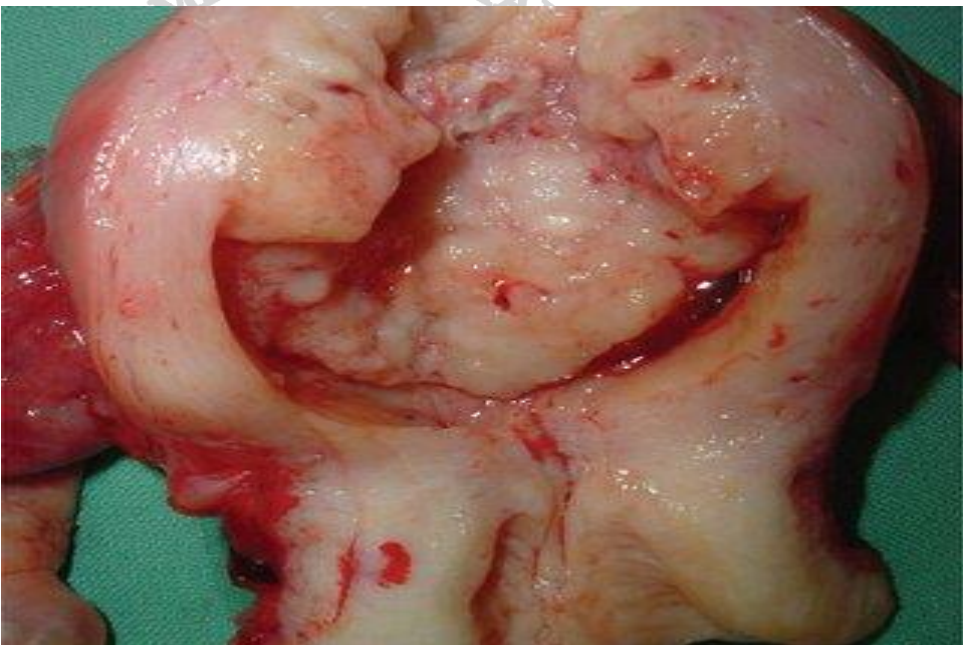
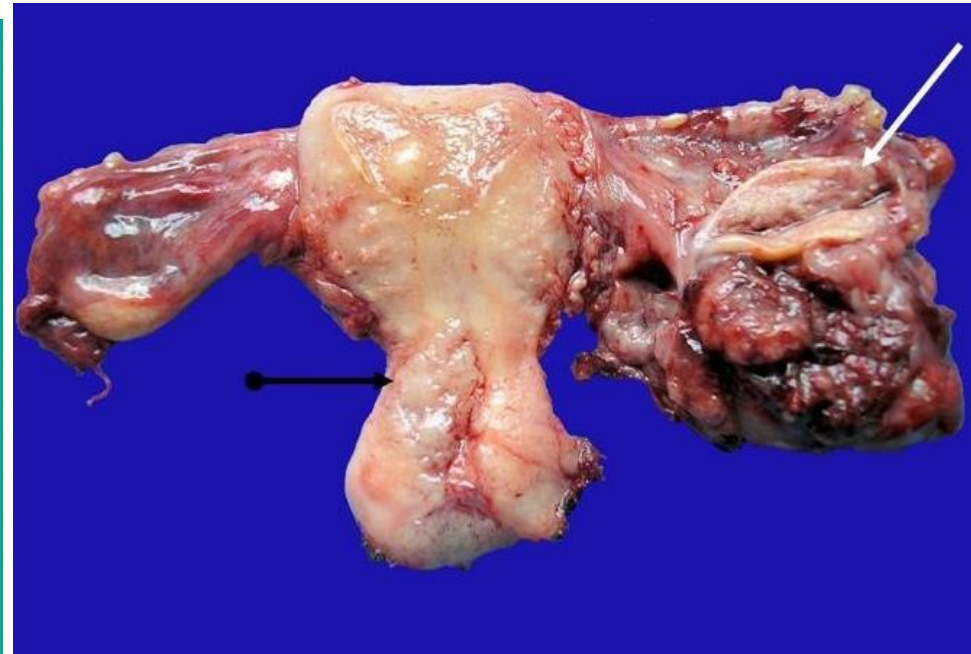
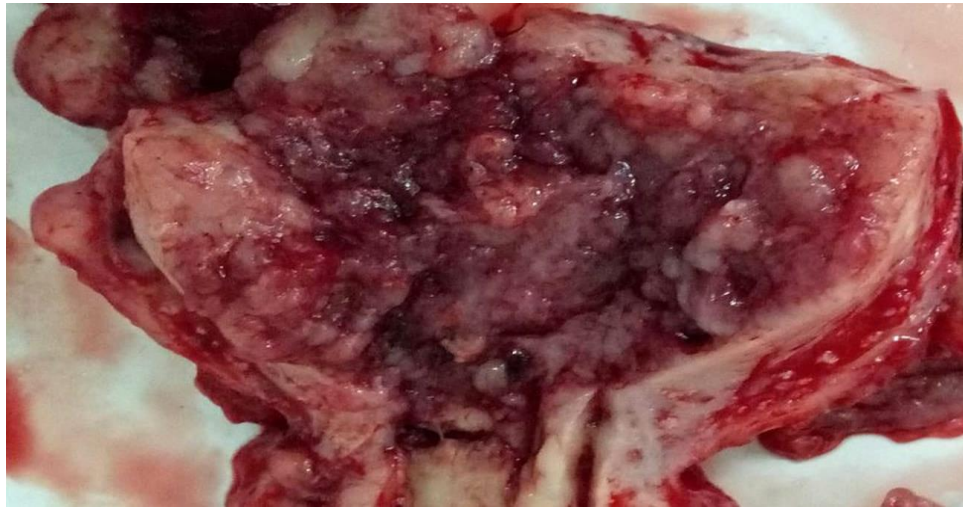

- 1. Nerealizarea obiectivului de către IMSP autonome în efectuarea controlului medical profilactic obligatoriu anual (screening cancer).**
- 2. Lipsa continuității a tacticii de diagnosticare și tratament a stărilor precanceroase și a cancerului.**
- 3. Iresponsabilitatea din partea pacientului asupra propriei sănătăți.**
- 4. Refuzul acceptării trimiterii către instituțiile de referință și investigații SÎP de către pacienți.**
- 5. Timpul de așteptare depășit la serviciile de înaltă performanță .**

„Neglijența de azi
devine suferința zilei
de mâine – inevitabil și
fără milă.”

Vă mulțumesc

pentru paciență!